

Poliklinika za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju "Dr. Drago Čop"  
Mihanovićeva 3 ♦ 10000 Zagreb

## UČESTALOST I RAZLOZI PREKIDA TERAPIJE OSTEOPOROZE U NAŠIH BOLESNICA FREQUENCY AND REASONS OF OSTEOPOROSIS THERAPY TERMINATION AMONG OUR PATIENTS

Zoja Gnjiđić ♦ Rossana Čizmić

Osteoporoza je široko rasprostranjena progresivna, pretežito asimptomatska bolest. Nužna je rana dijagnoza, prevencija i terapija te rana edukacija bolesnika o važnosti dugotrajnog liječenja. Danas postoji nekoliko vrlo učinko-

vitih lijekova koji trebaju neko vrijeme, 6 mjeseci do 1 godine kontinuirane upotrebe, za postizanje pune učinkovitosti. Oko 60% bolesnika koji uzimaju bisfosfonate jednom tjedno, kao i 80% onih koji ga uzimaju jednom dnev-

no, prekidaju s liječenjem unutar godinu dana. Sedam od deset liječnika ne zna zašto je njihov bolesnik prestao uzimati bisfosfonat i stoga je važna suradnja liječnika i bolesnika za osiguranje dugotrajne terapije.

Cilj ovog rada bio je ustanoviti učestalost i najčešće razloge prekida terapije osteoporoze i koji nam čimbenici mogu pomoći u motivaciji bolesnika da ostanu dugotrajno na odabranoj terapiji.

Uključili smo 270 ambulantnih bolesnica s postmenopausalnom osteoporozom, u razdoblju svibanj 2005. - svibanj 2006. godine, koje su uzimale lijek za osteoporozu. Bolesnice su ispunile upitnike o adherentnosti i perzistentnosti terapije, koje smo statistički obradili. Prosječna dob ispitanica bila je 68 godina (raspon 57-83). Od 270 bolesnica, njih 63 prekinulo je liječenje (23,3%) u promatranom razdoblju. Najčešći razlozi za prekid liječenja bili su: 1. nepodnošljivost, pretežito gastrointestinalna (13%), 2. nisu znale koliko dugo treba uzimati lijek (67%), 3. samoinicijativno - ne vole dugotrajno uzimati lijekove (3%), 4. na sugestiju svog liječnika - "potrebna je pauza" (6%), 5. na sugestiju svog liječnika - ne zna zašto (5%) i 6. na sugestiju specijaliste (10%). Mali dio ispitanica koje su prestale uzimati bisfosfonate uzimalo je i dalje kalcij i vitamin D suplemente

(5%), dok je u 7% lijek zamijenjen drugim (najčešće SERM). Ostale ispitanice bile su bez liječenja. 10% onih koje su prekinule liječenje nije željelo nastaviti liječenje, dok su ostale željele neki drugi lijek za osteoporozu. 63% ispitanica uzimalo je istovremeno tri ili više lijekova uz terapiju osteoporoze. Većina ispitanica (82%) preferira lijek uzimati 1x tjedno, a 70% smatra da način administracije lijeka, poglavito ako se uzima tjedno, nije presudan za kontinuirano uzimanje lijeka. Većina bolesnica je svoje znanje o osteoporozu stekla iz popularnog tiska, dok 86% njih nije bilo stručno educirano o važnosti liječenja osteoporoze, čak 67% ne zna koliko dugo treba trajati liječenje (odgovor na pitanje znaju li da liječenje treba trajati 3-5 godina). Sve ispitanice željele su doznati nešto više o osteoporozu i razlozima liječenja te dobiti i pisane materijale o svojoj bolesti, načinima i potrebi liječenja.

Rezultati ovoga rada ukazuju da nije dostatno samo medikamentno zbrinuti bolesnika, nego je liječenje kompleksno i zahtijeva još dodatnog stručnog angažmana. Bolesnici su nedovoljno upoznati s razlozima i nužnosti dugotrajnog liječenja, što je rezultiralo s velikim postotkom nekonzistentne terapije (23,3%), dok je u 13% bolesnika liječenje prekinuto radi nepodnošljivosti lijeka.

*Ključne riječi:* osteoporoza, prekid terapije